

ĐỀ CHÍNH THỨC

Phần I (6 điểm)

Trong bài thơ *Mùa xuân nho nhỏ*, Thanh Hải nguyện làm một con chim, một cành hoa và một nốt nhạc trầm để kết thành:

"Một mùa xuân nho nhỏ
Lặng lẽ dâng cho đời
Dù là tuổi hai mươi
Dù là khi tóc bạc."

(Trích *Ngữ văn 9*, tập hai - NXB Giáo dục, 2012)

1. Nhan đề *Mùa xuân nho nhỏ* được cấu tạo bởi những từ loại nào? Việc kết hợp các từ loại ấy có tác dụng gì?
2. Nốt nhạc trầm trong bài thơ có nét riêng gì? Điều đó góp phần thể hiện ước nguyện nào của tác giả?
3. Dựa vào khổ thơ trên, hãy viết một đoạn văn nghị luận khoảng 1-2 câu theo cách lập luận tổng hợp - phân tích - tổng hợp làm rõ tâm niệm của nhà thơ, trong đó có sử dụng câu bị động và phép thế (gạch dưới câu bị động và những từ ngữ dùng làm phép thế).

Phần II (4 điểm)

Dưới đây là một phần trong lệnh truyền của vua Quang Trung với quân lính:

"- Quân Thanh sang xâm lấn nước ta, hiện ở Thăng Long, các người đã biết chưa? Trong khoảng vũ trụ, đất nào sao ấy, đều đã phân biệt rõ ràng, phương Nam, phương Bắc chia nhau mà cai trị. (. . .) Các người đều là những kẻ có lương tri, lương năng, hãy nên cùng ta đồng tâm hiệp lực, để dựng nên công lớn."

(Trích *Ngữ văn 9*, tập một - NXB Giáo dục, 2012)

1. Đoạn văn trên trích trong tác phẩm nào? Tác giả là ai?
2. Nhà vua nói "đất nào sao ấy, đều đã phân biệt rõ ràng, phương Nam, phương Bắc chia nhau mà cai trị" nhằm khẳng định điều gì? Hãy chép 2 câu trong bài thơ *Sông núi nước Nam* có nội dung tương tự.
3. Từ đoạn trích trên, với những hiểu biết xã hội, em hãy trình bày suy nghĩ (khoảng nửa trang giấy thi) về hình ảnh những người chiến sĩ ngày đêm bảo vệ biển đảo thiêng liêng của dân tộc.

-----Hết-----

ĐỀ CHÍNH THỨC

Môn thi: *Ngữ văn*

Ngày thi: *23 tháng 6 năm 2014*

Thời gian làm bài: *120 phút*

Phần I (7 điểm)

Dưới đây là trích đoạn trong truyện ngắn *Chiếc lược ngà* (Nguyễn Quang Sáng):

“Trong bữa cơm đó, anh Sáu gặp một cái trứng cá to vàng để vào chén nó. Nó liền lấy đũa xoi vào chén, để đó rồi bắt thần hất cái trứng ra, cơm văng tung tóe cả mâm. *Giận quá và không kịp suy nghĩ, anh vung tay đánh vào mông nó và hét lên:*

- Sao mày cứng đầu quá vậy, hả ?”

(Trích *Ngữ văn 9*, tập một, NXB Giáo dục 2013)

1. *Chiếc lược ngà* được viết năm nào ? Ghi lại từ mang màu sắc Nam Bộ trong đoạn trích.
2. Những biểu hiện của nhân vật bé Thu ở trên nói lên thái độ gì và qua đó bộc lộ tình cảm như thế nào đối với nhân vật ông Sáu ? Lời kể được in nghiêng trong đoạn trích trên giúp em nhận biết mục đích nói ở câu văn có hình thức nghi vấn sau đó là gì ?
3. Viết một đoạn văn (khoảng 15 câu) theo cách lập luận quy nạp làm rõ tình cảm sâu nặng của bé Thu đối với cha trong truyện ngắn trên, ở đó sử dụng câu có thành phần biệt lập và phép lặp để liên kết (gạch dưới thành phần biệt lập và từ ngữ dùng làm phép lặp).
4. Kể tên một tác phẩm khác ở chương trình *Ngữ văn 9*, trong đó có nhân vật người cha, vì chiến tranh xa cách, khi trở về, đứa con trai cũng hoài nghi, xa lánh. Từ cảnh ngộ của người cha trong 2 tác phẩm, em có suy ngẫm gì (không quá 5 dòng) về chiến tranh ?

Phần II (3 điểm)

Cho đoạn thơ:

“Con ơi tuy thô sơ da thịt

Lên đường

Không bao giờ nhỏ bé được

Nghe con.”

(Y Phương, *Nói với con*, *Ngữ văn 9*, tập hai, NXB Giáo dục 2013)

1. Tìm thành phần gọi - đáp trong những dòng thơ trên.
2. Theo em, việc dùng từ phủ định trong dòng thơ “Không bao giờ nhỏ bé được” nhằm khẳng định điều gì ?
3. Từ bài thơ trên và những hiểu biết xã hội, em hãy trình bày suy nghĩ (khoảng nửa trang giấy thi) về cội nguồn của mỗi con người, qua đó thấy được trách nhiệm của mỗi cá nhân trong tình hình đất nước hiện nay.

-----Hết-----

ĐỀ CHÍNH THỨC

Môn thi: *Ngữ văn*
Ngày thi: *11 tháng 6 năm 2015*
Thời gian làm bài: *120 phút*

Phần I (7 điểm)

Mở đầu một sáng tác, nhà thơ Huy Cận viết:

Mặt trời xuống biển như hòn lửa.

Và tác giả khép lại bài thơ bằng bốn câu:

Câu hát căng buồm với gió khơi,

Đoàn thuyền chạy đua cùng mặt trời.

Mặt trời đội biển nhô màu mới,

Mắt cá huy hoàng muôn dặm phơi.

(Trích *Ngữ văn 9*, tập một, NXB Giáo dục 2014)

1. Ghi tên bài thơ có những câu trên. Từ những câu thơ ấy, kết hợp với hiểu biết về tác phẩm, em hãy cho biết mạch cảm xúc của bài thơ được triển khai theo trình tự nào?
2. Nêu hiệu quả nghệ thuật của biện pháp tu từ so sánh trong câu thơ: *Mặt trời xuống biển như hòn lửa.*

3. Chép lại chính xác hai câu thơ liên tiếp trong bài thơ em vừa xác định thể hiện rõ nhất lòng biết ơn của con người với biển cả quê hương.
4. Viết một đoạn văn khoảng 12 câu theo cách lập luận diễn dịch có sử dụng phép thế để liên kết và một câu cảm thán, làm nổi bật cảnh đoàn thuyền trở về trong buổi bình minh ở khổ thơ trên (gạch dưới từ ngữ dùng làm phép thế và câu cảm thán).

(ghi chú thích)

Phần II (3 điểm)

Dưới đây là đoạn trích trong tác phẩm *Những ngôi sao xa xôi* của Lê Minh Khuê:

... Vắng lặng đến phát sợ. Cây còn lại xơ xác. Đất nóng. Khói đen vệt vờ từng cụm trong không trung, che đi những gì từ xa. Các anh cao xạ có nhìn thấy chúng tôi không? Chắc có, các anh ấy có những cái ống nhòm có thể thu cả trái đất vào tầm mắt. Tôi đến gần quả bom. Cảm thấy có ánh mắt các chiến sĩ dõi theo mình, tôi không sợ nữa. Tôi sẽ không đi khom. Các anh ấy không thích cái kiểu đi khom khi có thể cứ đàng hoàng mà bước tới.

(Trích *Ngữ văn 9*, tập hai, NXB Giáo dục 2014)

1. Tác phẩm *Những ngôi sao xa xôi* được sáng tác trong hoàn cảnh nào?
2. Điều gì khiến nhân vật "tôi" đến gần quả bom lại cảm thấy *không sợ nữa*?
3. Từ đoạn trích trên và những hiểu biết xã hội, em hãy viết một đoạn văn (khoảng nửa trang giấy thi) trình bày suy nghĩ về thái độ của mỗi người trong mối quan hệ giữa cá nhân và tập thể.

ĐỀ CHÍNH THỨC

Môn thi : NGỮ VĂN

Ngày thi : 08 tháng 6 năm 2016

Thời gian làm bài : 120 phút

Phần I (4,0 điểm)

Trong bài *Phong cách Hồ Chí Minh*, sau khi nhắc lại việc Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tiếp xúc với văn hóa nhiều nước, nhiều vùng trên thế giới, tác giả Lê Anh Trà viết :

...“Nhưng điều kì lạ là tất cả những ảnh hưởng quốc tế đó đã nhào nặn với cái gốc văn hóa dân tộc không gì lay chuyển được ở Người, để trở thành một nhân cách rất Việt Nam, một lối sống rất bình dị, rất Việt Nam, rất phương Đông, nhưng cũng đồng thời rất mới, rất hiện đại.”...

(Trích *Ngữ văn 9*, tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2015)

1. Ở phần trích trên, tác giả đã cho thấy vẻ đẹp của phong cách Hồ Chí Minh được kết hợp hài hòa bởi những yếu tố nào ? Em hiểu được điều gì về tình cảm của tác giả dành cho Người ?

2. Xác định hai danh từ được sử dụng như tính từ trong phần trích dẫn và cho biết hiệu quả nghệ thuật của cách dùng từ ấy.

3. Em hãy trình bày suy nghĩ (khoảng 2/3 trang giấy thi) về trách nhiệm của thế hệ trẻ đối với việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc trong thời kì hội nhập và phát triển.

Phần II (6,0 điểm)

Ở bài thơ *Bếp lửa* (Bằng Việt), trong dòng hồi tưởng, người cháu nhớ lại :

...“Năm ấy là năm đói mòn đói mỏi”...

rồi trở về thực tại :

“Giờ cháu đã đi xa. Có ngọn khói trăm tàu

Có lửa trăm nhà, niềm vui trăm ngả

Nhưng vẫn chẳng lúc nào quên nhắc nhở :

- Sớm mai này bà nhóm bếp lên chưa ?...”

(Trích *Ngữ văn 9*, tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2015)

1. Nêu hoàn cảnh ra đời của bài thơ.

2. “Năm ấy là năm đói mòn đói mỏi” được nhắc tới trong bài thơ gợi nhớ về thời điểm nào của đất nước ? Việc nhà thơ tách từ “mòn mỏi” để ghép thành “đói mòn đói mỏi” có tác dụng gì ?

3. Viết một đoạn văn theo cách lập luận diễn dịch (khoảng 12 câu) làm rõ tình cảm sâu nặng của cháu đối với bà ở khổ thơ trên, trong đó có sử dụng phép nối để liên kết và một câu bị động (gạch dưới từ ngữ dùng làm phép nối và câu bị động).

4. Hãy nêu tên một tác phẩm khác trong chương trình môn Ngữ văn cấp Trung học cơ sở cũng viết về tình cảm bà cháu và ghi rõ tên tác giả.

-----Hết-----

Ghi chú : Điểm phần I : 1. (1,0 điểm); 2. (1,0 điểm); 3. (2,0 điểm).
Điểm phần II : 1. (0,5 điểm); 2. (1,5 điểm); 3. (3,5 điểm); 4. (0,5 điểm).

Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

Họ tên thí sinh :

Họ tên, chữ ký của cán bộ coi thi số 1 :

Số báo danh :

Họ tên, chữ ký của cán bộ coi thi số 2 :

Môn thi : NGỮ VĂN

Ngày thi : 09 tháng 6 năm 2017

Thời gian làm bài : 120 phút

Phần I (4 điểm)

Mở đầu bài thơ *Nói với con*, nhà thơ Y Phương viết :

*Chân phải bước tới cha
Chân trái bước tới mẹ
Một bước chạm tiếng nói
Hai bước tới tiếng cười*

(Ngữ văn 9, tập hai, NXB Giáo dục Việt Nam, 2016)

1. Ghi lại chính xác 7 dòng tiếp theo những dòng thơ trên. (1 điểm)
2. Cách miêu tả bước chân con “*chạm tiếng nói*”, “*tới tiếng cười*” có gì đặc biệt ? Qua đó, tác giả đã thể hiện được điều gì ? (1 điểm)
3. Hãy trình bày suy nghĩ của em (khoảng 12 câu) về quan niệm : Được sống trong tình yêu thương là hạnh phúc của mỗi con người. (2 điểm)

Phần II (6 điểm)

Cho đoạn trích :

Ông nằm vật trên giường vắt tay lên trán nghĩ ngợi vẩn vơ. Ông lại nghĩ về cái làng của ông, lại nghĩ đến những ngày cùng làm việc với anh em. Ô, sao mà độ ấy vui thế. Ông thấy mình như trẻ ra. Cũng hát hò, bông phèng, cũng đào, cũng cuốc mê man suốt ngày. Trong lòng ông lão lại thấy náo nức hẳn lên. Ông lại muốn về làng, lại muốn được cùng anh em đào đường đắp ụ, xẻ hào, khuân đá... Không biết cái chòi gác ở đầu làng đã dựng xong chưa ? Những đường hầm bí mật chắc còn là khướt lắm. Chao ôi ! Ông lão nhớ làng, nhớ cái làng quá.

(Ngữ văn 9, tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2016)

1. Đoạn văn trên được trích từ truyện ngắn nào ? Của ai ? Nêu hoàn cảnh ra đời của truyện ngắn này. (1 điểm)
2. Dòng cảm xúc, suy nghĩ của nhân vật ông lão được thể hiện qua việc nhắc lại các từ, cụm từ nào trong đoạn trích ? Trong dòng cảm xúc, suy nghĩ ấy có những kỉ niệm nào của ông với làng kháng chiến ? (1 điểm)
3. Xét về mục đích nói, câu văn “*Không biết cái chòi gác ở đầu làng đã dựng xong chưa ?*” thuộc kiểu câu gì ? Vì sao nỗi trăn trở của ông lão trong câu văn đó lại là một biểu hiện của tình cảm công dân ? (1 điểm)
4. Với hiểu biết của em về truyện ngắn trên, hãy viết một đoạn văn quy nạp khoảng 12 câu, có sử dụng câu ghép và phép thế (gạch dưới câu ghép và từ ngữ được dùng làm phép thế) để khẳng định : Truyện đã khắc họa thành công hình ảnh những người nông dân trong kháng chiến. (3 điểm)

HẾT

Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

Họ tên thí sinh :

Họ tên, chữ kí của cán bộ coi thi số 1 :

Số báo danh :

Họ tên, chữ kí của cán bộ coi thi số 2 :